Imprimat legal. 27. APR. 1927

EXEMPLARUL 5 LEI

CONTIMPORANUL

ANUL V. No. 70
NOEMVRIE 1926

SINDNEY HUNT (LONDRA)

NUD

COŞARUL

Sperie copii dar nu-i mănâncă.
Dis de dimineaţă se spală cu chinoros ca să convingă că are de lucru.
In realitate nu face nimic: Se plimbă toată ziua în costum de bal mascat.
Ghiuleaua care-i atârnă nu isbuteşte să-i turbure optimismul. Cum ajunge pe acoperiş execută dansuri de caracter.
E şeful unei bande negre tolerată de autorităţi.
Adevărata lui ocupaţie e Astronomia. Observă prin coş misterele căminului.
Presenţa lui deasupra casei îmi inspiră superstiţii.
Prefer un început de incendiu.
Un coşar bun merită un post de pompieri.

J. G. Costin

TREIME

Această pontifică lună
Cuvânt adormiţilor e
Din roua caratelor sună
Geros, amintit: ce-ru-le.

De sobă, ailaltă mumie
Domneşte pe calul de şah
La Moscova verde de-o mie
de turle: cald idol opac.

Ecouri, dogoare, răsfeţe
Un secol cefal şi apter
— Ştiu drumul slăbitelor feţe
Ştiu plânsul apos din eter.

ION BARBU

ROMÂNIA Biblioteca Universitară din Cluj

L I M B I L E

Dacă ne-am lua după dascălii ei, limba ar fi exclusiv națională și într'o anumită țară s'ar utiliza exclusiv o limbă anumită. Noțiunea că Nemții vorbesc nemțește și Francezii franțuzește e curentă și clară, nu este așa? Atâta timp cât ceri tutun, te bărbierești și umbli cu trăsura, noțiunea nu greșește. Eroarea începe abia acolo unde limbile devin literare, în cărți, în Babel, adică exact în locul unde limbile se despărțesc. Toți scriitorii francezi de pildă, cei remarcabili, sunt semnalați, de pildă, pentru excelența limbei franțuzești pe care o pun în cărți.

De fapt, niciunul unul din bunii scriitori francezi nu scrie franțuzește, fiecare — afară de scriitorii curgători, de scriitorii-cișmele — scrie o limbă particulară. Această limbă nu e idiomul, nici vocabularul; este o limbă strict personală, e limba inteligenții sau a geniului, dacă preferați.

Ceeace face că cinci scriitori străini pot fi mai apropiați în limba lor, în aparență străină, de cât alți cinci scriitorii naționali și contimporani. Nimeni nu ar fi în stare să susție că doi paraleli, ca Remy de Gourmont și ca d. René Bazin, au scris vreodată aceeaș limbă, cu toate că verbele *avoir* și *être* mișună în ei deopotrivă.

Rostul artistic, se pare, al scriitorului este să denatureze și să complice limba la infinit, în așa fel, ar părea, în cât într'un moment culminant al vieții intelectuale, fiecare cuvânt dintr'o limbă oarecare, să reflecteze, să evoce, să înlocuiască toate celelalte cuvinte, perindate prin cadrul lui, ca peisagiul schimbător și fugace în cuprinsul succesiv al unui geam de tren....

Limba e un metru elastic, divizat în cuvinte, cu care poți măsură întinderea odăii sau distanța dintre stele fără să-i muți capetele și numai trăgând opus de amândouă. Într'un cuvânt poate să încapă mult mai mult decât învață Academia; atârnă de arhitect. Într'o limbă zac sute și mii de limbi și diferența esențială dintre asemenea limbi e infinit mai pronunțată decât chiar aceea dintre două limbi naționale.

Când nu știam nici o vorbă englezească, am ascultat timp de două ore, cu viu interes, un conferențiar englez, pe care l-am înțeles. Nu l-am înțeles în ceeace era, vulgar vorbind, limba engleză ci în limba particulară a învățatului englez. Rezonanța ideilor lui, timbrul intelectului, corespondeau cu ecourile ascultătorului ignorant și figurile geometrice ale unuia se suprapuneau exact peste schemele latente ale sensibilităților intelectuale ale celuilalt. Este de crezut că intelectul se comportă, în analogie cu electricitatea ca un curent primar față de curentul secundar, care se iscă numai prin vecinătate și afinități, în bobinele de electro- magneți. Și este probabil că mintea, talentul, geniul sunt electricități deosebite și la voltage deosebite și că între scriitori se petrec asemănările și deosebirile, pur de potențial sau intensitate ca între bateriile uscate de buzunar, becurile de 25 lumini și curenții de înaltă frecvență.

Se petrece în aceeaș ordine un fenomen și mai caracteristic, dacă ne gândim la limba lucrurilor, care vorbesc fără cuvinte, care sugerează, împlinesc, complectează și dau priciziune. De multe ori — adică întotdeauna — între lucruri și limba dumitale există o alianță mai mare decât între limbile aceleiaș limbi.... Lucrul stă de vorbă cu intelectul ș'-l împrospătează printr'un schimb de mimici interioare. Ele trec dintr'unul într'altul pe cărarea invizibilă a imponderii care învecinește o gamă de inteligențe la un grad, la un nivel. Cum ar fi cu putință ca D. René Bazin să ardă în acelaș candelabru cu Remy de Gourmont?

De la Buffon încoace, turburea pricinuită de simbolele acestei prezențe, se traduce cu misticul *stil*, un fel de Dumnezeu mai mic sau o parte din el, un fel de spiritul Sfânt. Stilul e omul, pentrucă omul e limba,..

T. Arghezi

STRADA

Tu unde mergi? Subsol sur,
M'ai mânjit periind dinții roși cu granit.
Mă cunoști; ochi tăi erau scoși,
Ouă mari — diamant — când întâi ne-am văzut.

Câte văi au urlat până tu te-ai durat.
Boi topiți și draci goi sunt în voi. Auziți
Pașii mei, pașii tăi sporodesc despre noi
Pe aci au trecut ani de ani nechezând, cu, - cu!...

AL. TUDOR-MIU

De vorbă cu poetul ungur Támás Aladar

— De un an am organizat la Budapesta o grupare de artă nouă, zisă : *Új föld* (pământul nou) cu care am întreprins o acțiune artistică întinsă. Cu serate literare am cucerit adevărate succese.

Tamás Aladár

desen de Marcel Iancu

„*Le poésie des 5 continents*" a fost una. S'a citit din poesia franceză dela Rimbaud la Eluard din Maia Kovsky, Becher, Ball, Huelsenbeck, Vinea, Palotian și alții. Serata am închis'o cu un act din piesa lui Tzara «*Le mouchoir de nuage*».

De partea noastră e tineretul și elita. Incet am cucerit simpatii multe, dar timp de 5-6 ani arta nouă a fost combătută și suspectată de bolșevism fiindcă în timpul regimului comunist afișele și ilustrațiile au fost executate de cei tineri.

Azi încă trebue să citim polițiștilor tot ce jucăm și prezentăm publicului. Vă puteți imagina capul poliției înaintea poesiei lui Tzara. Avem și o reacțiune artistică în frunte cu toți profesorii. Sunt falșii naționaliști reacționari și polițiști cari mănâncă și dorm cu tricolorul, cari înjură tot ce e modern fiindcă inteligența lor nu ajunge să discerne între artă și politică. Ei nu știu că revoluția artistică și cea politică nu au nimic comun și că arta adevărată e întotdeauna în plină revoluție.

Ei sunt adevărații falșificatori de valori spirituale și infectează judecata și simțirea masselor încrezătoare, Au proiectat un stil național în toate: scris național, case naționale tramvae naționale C.....» naționale, naționale.

Ce are arta a face cu acest facism ?

Pentru a răspunde acestora am decis ca noi artiștii să creăm un partid politic pentru luminarea massei.

— Vrei să știi pe cei mai representativi artiști ai noștrii.

Plasticii noștrii sunt mai toți printre străini. Avem un grup de 3 compositori modernisti, Szeleny, Kadosa, Szabo.

Kassak poetul în exil se va întoarce încurând și va publica o carte *Tisztaság könyve* (cartea curățeniei) Cu mine mai sunt vre-o câțiva scriitori, arhitecți și poeți cari formăm un singur gând, o singură voință.

— Dorim să facem în Transilvania care a fost creerul Ungariei, o serie de manifestări de artă nouă la cari sperăm ca și cei dela Contimporanul să ne dea un semn de frăție artistică.

M. I.

■

PARADIS

Lui ION BARBU

Aici copiii morți se îngeresc
Și dorm ca florile'n ierbare.
Oricș priviri prin aer moale, mă rănesc
Și orice gând e sgomotos și tare.

Pe pântecul fecioarei a coclit,
Albastră și arhaică arama veche
Și sacerdotele e metalic mulțumit
De, anual, paingul din ureche.

In aeratele cetăți și luminoase
Alunecă înpietrit în peristil,
Zăvor în ceara zilei vaporoase
Cu soarele'n apus ca un sigil.

Cântec în ochiul fiecărui ins
Rece ca lumina și prea sus
Culori și sunete la fel se tac, întins
Și e prisos tot ce e spus

In lucru mort te-adoarme aiurarea
Și știi, și ești, și vrei, și nu...
Atâta haos a înpietrit mișcarea
Și tot ce va mai fi se-aude ca un Uuuuu...

ROMULUS DIANU

STURM, Dir. Walden, Berlin

ANTHOLOGIE, Dir. G. Linze, Liege

A. B. C., revistă de arhitectură, Basel

LES FEUILES LIBRES, Dir. M. Arland, Paris

MANOMETRE, Dir. Malespine, Lyon

NOI, direct. Prampolini, Roma

PRAESENS, artă poloneză, Varșovia

ZENIT, dir. Mitzich, Belgrad

SAGITARIO, revistă de artă nouă, Mexico

LES CAHIERS D'ART, Paris

VOULOIR, (constructivism) Lille

ABSINT ANONIM

MIT

PRELUDIO

Când treceam vijelios prin vămile văzduhului, îngerii băteau înspăimântaţi din aripi. Şi-mi notau numărul: zări noui se deschideau, evantai, peste oraşe delirante.
Transeele mai cangrenează orizontul; mai port în mine alcoolul din sărutarea morţii şi a surorii de caritate. Dar acuma vrea să fiu *eu* deplin, să trăesc viaţa mea, nu destinul altora, impus...

Viaţa se desfăşoară ca un film. Tu stai hieratic, sfânt, ca Budha. Lasă să-ţi perinde peisagii bolnave şi cuvinte abrupte. Tot ce-i etern în lucruri va cădea ca aurul greu, în suflet, se va încrusta în inconştient. Viaţa se va amalgama cu vise, ca într'o retortă. Astfel, când noaptea se redeşteptează o nouă viaţă din tenebre, trăeşti viaţa ta, numai a ta. (Magul visului spusese: Viaţa şi mântuirea este numai în noi. Regăseşte-ţi visurile; redeşteptează-ţi Edenul pierdut) Sufletul şi ochii erau larg deschişi, ca poarta prin care trebuia să intre viţelul din fabulă. Primea toate sufletele, prindea toate cuvintele. Seara, în somn, sau prin străzi îngrozitor de pustii, retrăiam viaţa mea din viaţa altora, cântecul meu, din cântecul bulevardelor.

Am iscălit cu sânge bolnav contractul magului: un singur gând să am, o singură dorinţă pământească, şi clădirea de vis se va nărui. (Nu poţi amesteca nepedepsit viaţa reală în vis)
Ca să gonesc cât mai mult amintirea vieţii, v-am chemat, prafuri amare, cari subţiaţi nervii, le scuturaţi în friguri.

Veronal...
Sângele distila mai repede otrăvurile visului sub baia de lumină a bulevardelor. Nervi-mi, martirizaţi de wagnerienele arpegii ale canonadei, vibrau încet şi agasant, când spleenul şi marasmul mă plimbau prin aleele de felinare ofticoase. Fiecare nerv era o harfă (o, cu câtă rezonanţă lugubră răsuna fiecare şoaptă în creerul devastat!), în care cânta, nemilos şi înnebunit, fiecare adiere din zefirurile tale, o, cosmopolis! Şi zefirul tău e un sirocco, vijelios şi torid...

Eclosiunea vieţii în lumea de vis se făcea tot mai rar. Pe când pe bulevarde treceau femei cu feţe de păpuşi visate, cu eşarfe mari aninate de gât, ca fluturi uriaşi pe o floare tropicală, (cred, că comparaţia e bună, maicuseamă când te gândeşti şi la pălăriile mari, multicolore)... şi adolescenţi în haine de scânduri, zvăcnind feminin din şolduri, zâmbind absent viciilor puberale, eu visam cu ochii deschişi, trăiam viaţa, care izvora ca un foc bengal. Ce mă priveşte lumea! Chiar dacă viaţa mea este din viaţa altora. Ea are pecetea personalităţii mele. Din toată clamoarea oraşului mare, nu pătrundea până la mine decât melodia pierdută a armonicelor din cârciumele foburgului: muzică suavă pentru filmul real, pentru tragedii interioare.

INVOCAŢIA MEDIULUI

Eroul tragic se fardează pentru nocturna mascaradă.
O, Cosmopolis, amantă venală! fardată cu stele şi cu lumini, felinarul tău roşu luminează ca un cancer mulţimea care se strânge împrejurul tribunelor strigând: pâine, democraţie: ca o exemă.
Tragedia oraşului mare, blestemat de toţi pustnicii văzduhului, mi-a umplut sufletul de o jale ciudată. Amalgam translucid, străfulgerat de minime inflexiuni luminoase, — stradă cu argintul becurilor moarte, — îngeri: felinarul acoperit întreg de mantila de hermină a şuvoiului de lumină, picurând palid, şi scuturat de friguri, ca mercurul, — îngeri prezintă cu genuflexiuni, corect ca un snob, capul vreunui legendar locanaan.
Dar cine sunt *eu*? Dar tu? Nici unul din noi nu suntem complect *noi*. M'aş privi în ochii ei, şi m'aş amăgi cu o iluzorie căutare şi regăsire. Dar şi pupila ei a fost limpezită de imaginea altuia. Altuia i-a venit rândul.
Dragoste! O, cosmopolis! Strig disperat: mă prăbuşesc în abis, caut porţile tale înfrigurată cetate, să bat în ele cu pumnii, ca să răsune coridoarele de argint. Voi bate cu pumnii, formidabil. Apari figură tristă, dintr'o liturghie de mult isprăvită! D'acum privesc lumea trist ca printr'un ochian de panoptic. De când ai dispărut, de când ai plecat cu celălalt.
Toate astea s'au întâmplat înainte de a mă întâlni cu magicianul viselor.
Să deschidem cortina, circular, ca diafragma aparatului fotografic, peste spectacolul de vis...

Rolul l'ar putea juca Lia de Putti şi Konrad Veidt: putana şi pictorul nebun.
Dar remarcaţi sfârşitul melodramatic.
Pe un fel de dig. Fondal negru, din care poate se desprind numai ochii fosforescenţi ai unui sfinx tebac. Sus de tot. Nopţi cosmice. Unul şopteşte în disperare: ce e dragostea? ertarea? mântuirea?...
(Regisorul prin megafon: sacré dieu, machinistes d'en haut, tournez les reflecteurs)
Umbrele rotesc încet, una către cealaltă. Ingenuchiază: aşa e mai bine: împăcare.

Stradă pustie, noaptea. La colţ de stradă un băiat de prăvălie fredonează:

Rămâi, o, nu pleca, rămâi,
Căci tu eşti dragostea dintâi!...

Asta m'a emoţionat atât de mult; mai mult, decât dacă as fi auzit Valencia la patephon, sau o romanţă, cântată la pian de o fetiţă tristă, cu menstruaţia întârziată.

Adolescentele chinuite de pubertate, au toate ochii arşi şi pustii. Bărbaţii poartă în inimă grădini părăginite sunt trişti şi se gândesc necontenit la mântuirea de cele cinci simţuri. Caută cerul altundeva decât în ochii iubitei: în lan, în lac, în curba ondulată a părului castaniu de efeb. Fetele trec triste, cu rochii strânse de trup, ca să înfrâneze toţi drăcuşorii, cari joacă în sânii şi şoldurile coapte. Bărbaţii rămâneau în extaz în faţa astralelor inceste. Pândeau în cărţi, în vise, formula care să le dea odihnă, somn de cenuşă şi închinare jilavă de bucurie. Apocaliptică deşteptare. Numai seara, oraşul înroşit de amurguri violente, gemea ca un violoncel, se zvârcolea ca un şarpe, cu pasiunea latentă şi lălăitul de plăcere, suspinat de fecioare lâncezândă după durerea maternă, după mângâierea de jar a bărbatului, şi care fu, însfârşit, sărutată de necunoscutul pribeag.

Ar vrea să se plimbe încă odată şi încă odată, prin oraşul mare... Să iubească cocuţa magazinelor de modă, să se învârtească în ritmul frânt al unui jazz, cu Aimée, cocota dulce.
Se plimba prin oraşul care resfrânge pe cerul de un albastru spălăcit, oglinzile nopţii. Câte cioburi au căzut în ochii femeii? Peisagii noi, mecanice, de imense cetăţi, urcă şi coboară în ochi, ca reclame luminoase. Te simţi mic lângă castelele de granit sideral. Ferestrele mai oglindesc un amurg depărtat, sau un incendiu de fabrică. Tu nu prinzi decât sfâşieri şi sfârşiri automnale. Disperat, urzeşti un gând criminal în creerul ars de luminile capitalei. Intre ziduri albe şi roşii mâncate de lepră şi licheni: au căzut toate schelele. A i se logodise atâţia. Colò, lângă cinematograful zgomotos, adolescentul a cunoscut femeia care n'avea nici bani să intre, dar mult carmin pe buze... Totul nu-i decât o scenă peste care trebuie să lasi cortina, după ce s'au sinucis consecutiv toţi eroii shakespearieni. Poate: Vei trece ca Faust, magistrul reintinerit. — Nu. Speranţă de şartă tu eşti bătrân, nespus de bătrân. Ai trăit romane şi tragedii, cari ar fi distrus generaţiile de odinioară: dozare savantă şi diabolică de crimă şi sadism sexual.
Urzeşti planuri de distrugeri pentru oraşul în care se sinucid în fiecare dimineaţă atâtea felinare, în care zorile sunt mai sângeroase, îngerii mai emasculaţi. Autobuze gem. „Gândul meu şi gândul tău nu se pot face ghem"... Omul care avea acumulată în suflet toată nebunia oraşului mare, numai putù răbda viziunea unui orizont rotund, care oscila ca un şold de femeie. Scoase pipa. Ar fi putut s'o umple cu dinamită, să meargă într'un teatru sau bar, pentru săvârşirea masacrului. Insă ceva tot trebuia să facă. Trebuia să se răzbune asupra oraşului, care îi furase tinereţea. (Lea era de mult în St. Lazare) Părul era cărunt. Când? cum?... Bar. Jazz. Gândul infernal îl ţine în mâini îl zgâlţâie, îl posedează ca pe un erou dintr'un roman de Dostoievsky. Cuvântul fatal, descărcare triplă, scapă de pe buze supte:
— Dă-mi un şvarţ cu rom!
Un boy smart se apleacă ceremonios, făcând gimnastică suedeză: vineee!...

După echinoxul de primăvară păsările evoluiază mai graţios, spre zenituri ciudate.
Oraşul tot mai trăieşte frivol, ignorând tragedia mea (vorbeşte personagiul din vis). N'am tălângi pe dealuri, cari să'mi sune dulci vecernii. Taurul mare, (bălţat auriu şi alb) ar fi fost un preot patriarhal în odăjdii rituale. Viţelul, — ţârcovnic graţios — va clătina botul jilav, şi parfumat, — căţuie. In dimineaţa rece, respiraţia va fi tămâie urcândă spre cer.
Gândul sfios vede noaptea arhangheli, zugrăviţi pe pereţi de lupanar. Un felinar orb arată calea spre o fericire problematică şi spre universul de cristal. Iată, rotund şi cristalin, astfel s'arată globul de flăcări albe, rostogolindu-se deasupra ta. E semn magic? Vei muri?... Va fi atât de bine! Descarcă-te repede într'o suspinată spovăduire. Preotul spune: Fiule, na-ţi patrafirul: îţi va fi preş spre rai!
Iarba înfloreşte iar prin crăpături de asfalt. Ce-i? Ieşi în întâmpinarea Domnului. Ieşi cu flori artificiale, parfumate violent, ca în trecutele rusalii. Asinul Domnului e cuminte şi dă din cap ca Rosinante. O să-i dai smochine *fără sâmburi*, le va mânca din mâinile tale. (Toată tirada e adresată lui Ahasver: Scena: o stradă unde a fost odată un ghetto)... oaspele te va privi blând şi-ţi va zicea: Adevăr zic vouă... (vezi restul în evanghelii) Moda excentrică a timpurilor noastre a înzorzonat oaspele divin. Totuşi n'a putut să-l ascundă aerul sacrosanct. Unul din doi: sau Isus sau Budha. Eu cred că e Isus (şi vă veţi convinge şi dv. mai târziu) Budha ar fi venit pe un elefant alb, cu urechile blegi tatuate şi cu brăţări la picioare.
Intrarea în scenă are cu totul, ceremonialul antic. Am întrebuinţat doar vicleşugul unui simbolism sterp şi (nutil) Cei doi bărbaţi, (cari vorbeau cu Ahasver) uscaţi ca nişte momâi, deci conservaţi prin veacuri, de focul interior ce-i dogoară, au dispărut de-odată ca să facă loc unui domn bine, însoţit de o bicicletă (Isus şi măgarul), care ceru o maximă doză de opiu. Iată cum s'a schimbat peisagiul şi moralitatea povestirii în două milenii! Domnul cu bicicletă (odată pentru totdeauna: Isus şi măgarul) cer esenţa-cvintesenţa viselor. Infine, (mulţumescu-ţi, doamne) au recunoscut că vinul sau alcoolul de pe buze de femeie n'au nici o valoare efectivă. A constatat doar la Cana că vinul nu-i decât apă; şi femeea bestială şi perversă ca o tigroaică tânără, Myriam din Magdala, voise amor platonic!...
Numai este nici un drum pentru Mesiasul modern, ca să recucerească sfera din care l-a exilat cerescul părinte.
Nimeni nu mai vrea să-i ridice o cruce.
Dar să-i ascultăm pe cei doi vechi cunoscuţi. Ne vom sili să redăm cât mai exact vorbele lor. Cer un moment de reculegere mistică: vântul aprig al dumnezeirii bate peste pământ. Cuvinte pentru viitoarele evanghelii...
— Ahasver, ce bucurie!
— Oi wei! Dumneavoastră? Ce onoare, ce onoare! Mă rog poftiţi în salon. (Intors spre casă, femeii sale:) Sura! Suura! Suuraah! Adu puţin ghefilten fiş şi şliboviţ...
— Ahasver, am venit să facem o afacere...

JOURNAL
(1—10 OCTOMBRIE 1926)

Cap lunar
Suflă sufletul la un zid.

O, strigăt laic popular
Plâns unde-va portret livid.

Curge în mine un gemăt stins
Singură *Amelia* va răspunde.

Ochii pe ceruri s'au aprins
Steaua mea la 5 se ascunde.

Incepe paza îngerilor
la pensionat (sala de culcare)
ca eunucii la Sahi-Maroc
haremul hermetic.

Steluța a murit.
„Tu care ești pierdută"...
Fată iubită odată.
Fără pat și pată.

Totuși:
Descind drept din Othelo
fără batistă și celelalte

Amelia, sufăr.
Dar *nu pot mirosi ovreicile.*
Iubesc mai mult pre fratele tău
decât pre tine,
du-te!

SERGIU DAN

MILIȚA PĂTRAȘCU — **PISICA**

— Sigur. Fac orice. Sunt cel mai cinstit comersant, așa să trăiesceu! Zău! Dar cum te-ai schimbat!
— Așa e, dragă Ahasver! Au avut dreptate când spuneau că nu-s a răposatului Iosif. M'am interesat în matricolele cerului. Nu sunt bine lămurit. Trebuie să aleg între un centurion mustăcios și un porcar... Ascultă, ce zici am făcut ceva cu aia, cum îi zice? frate, aha, da, creștinismul?...
— Sigur, cum să nu! o lovitură genială, un ghișeft formidabil. Nici Cohn n'ar fi făcut-o mai bine. Ai umplut cerul de sfinți și pământul de proști. Imediat după „mântuire" am plecat în țările creștine cu șireturi, chibrituri, vax... Preoții strigau: Pocăiți-vă, lepădați-vă de cele lumești. Numai pentru ca să le ușurez mântuirea, le-am luat banii... să mă crezi, zău! (Aci surâde fin, mângâindu-și firele bărbii: cinci) Apropos: Facem un ghișeft? Mai mântuiește-ne odată! Wus?
— Ahasver, te implor, dă-mi esența viselor, mirezmele mântuirilor tardive. Cerul mă chiamă. Sunt ca un copil căruia nu i se cumpără luna. Dă-mi, dă-mi. Nu mă lăsa să mor... creștin!...
Ahasver a pierdut focul entuziasmului, când își văzu perdută perspectiva unei afaceri. Arătă flegmatic spre

Domnul cu monoclu care trecea accidental.
Divagă doct:
Și el a fost zguduit de frigurile unei mântuiri. Caută-ți-O altundeva: în ochii femeii; în prunelele reci de diamant din vitrinele luminate orgiac. Lasă să cadă peste tine cascada luminelor. Leagănă-te'n aerul dens și fierbinte al orașului, ca într'un hamac. Vei respira mirezme primăvăratice și răcori de vespasiană (aerul răsuna în cercuri. Într'o lumină fosforescentă apare Domnul cu monoclu). In desele voiajuri făcute cu doamne suspectate de slăbiciuni adulterine, e inoportunat cu întrebări stupide:
— Câte monocluri aveți?
— O mie una! Laisse moi, sâle bête!
Om fericit, posesor al elixirului magic: Prin fiecare monoclu vede altfel femeia iubită. Veșnic reînnoită voluptate! A găsit formula: nou și divers, divers și nou. Aruncă în apă balastul de cotidian..... Astfel eternul Ahasver.
— In zadar rostește Isus.
Iată, lumea se zvârcolește, zvâcnește în dureri. Nu poți să torni peste suflet alcoolul mântuirii, ca sufletul să fie rug spre cer, care să ardă aripele jivinelor necurate... Muzica asurzitoare a nopților cosmopolite să se oprească deodată ca un gramophon stricat. Poate vom auzi într'o seară, cu amurgire limpede, pâlpâirea rugului, care nu mai vrea să vie, cântând în noapte: Ahoi! americile noi la orizont!...

(Urmează)

G. Mânciulescu

STIHURI PENTRU RASUL ROŞU

Panta rhei (Toate curg)
Heraclid.

Ascultă prohodirea de bronz, clopotnița'n svon.
Privește în ape de sânge fereastra de-amurg.
Auzi? Cum umblă în vânt
în dangăt de limbi legănând monoton
o axiomă în elinic cuvânt:
„Pan-ta rhei, pan-ta rhei, toate curg.
E orbul și surdul îndemn ce se zbate
în toate
de la viermele fraged pân'la stâlpnicul sfânt.
Râsul roșu ce fâlfâie uriaș peste pământ.
Amurg de metal fermecat. Ha, ha, ha! Râd.
Ba nu. Voi povesti ca un bufon întristat
basmul meu hâd:
Nu știu cum
într'o seară legendară, de moliftă ca și acum
așa năuc din senin
m'am trezit singur cu mine însumi, străin,
uitat și stingher.
Cu privire de hoț mi-am scrutat
masca de var
în ovala în sumbra oglindă îngropată'n ungher.
In nelămuritul ei fund de cleștar
m'am aflat
Omul ce și-a pierdut umbra.
Am dat
un țipăt lung ca primul om
când s'a văzut singur și gol la întâiul păcat
De sub fereastră o cioară a zburat dintr'un pom.
Iubirea a intrat cu-o lumânare înaltă, aprinsă
și m'a privit cu ochi de sticlă, surprinsă.
Eu m'am speriat și mai mult și am strigat:
Nu vreau să mă văd cu nimeni
cu nimeni, nici chiar amândoi.
Nu vreau să mai văd nimic, nimic.....
Iea lumânarea și fugi, fugi, sunt strigoi.
Dar ochii de fecioară dureros m'au țintit
cu două piroane ascuțite
la nesfârșit.
Mecanic, strigoiul din mine, acel fără umbră,
a desprins dintr'un cui
din panoplia neagră rămasă de la bunicii lui
o suliță ruginită și a izbit
drept și în plin
între sânii de piatră ai ibovnicii mele.
Ca o statue s'a prăvălit
albă și țeapănă pe podele.
Sufletul s'a spart în ea cu un suspin,
și i-am văzut din inimă țâșnind un crin
roșu țipător, de foc, de sânge, de viață.
Un crin
florentin
ce ma stropit cald în față
și m'a orbit
și am căzut. Apoi...
Pan-ta rhei, pan-ta rhei, toate curg.
Svon, svon
monoton
de clocot de clopot târziu...
Stau acum gol, răsunător ca un sicriu
spânzurat între pustiu și veșnicie.
In țeasta fără gânduri hăul vibrat
răsună ca odăile vaste și goale
din care cel plecat
nu are să mai vie.
O! gura de clopot monoton ce plânge:
Pan-ta rhei, pan-ta rhei, toate curg.
O! crinul florentin de sânge,
și lebăda neagră pe lac profilată'n amurg
și eu atârnat ca o cârpă de momâie . . .
Pan-ta rhei, pan-ta rhei . . . . .
Miroase par'că a tămâie . . . . . .
Ha, ha, ha! Râsul roșu . . . . .
Toate curg.
Amurg.

SANDU TUDOR

ȘTIINȚE NATURALE

SOARELE

Un latifundiar care nu poate fi expropiat. E legat de pământ printr'o aureolă de scobitori. Afară de asta Fii Soarelui sânt copii săi naturali.
E vecinic în întârziere la datorie. Dar trezit de insistența cocoșului consimte să-și facă rondul.
Cum s'a urnit face o pagubă: Crapă de zi.
Totuși are un succes imens în toate straturile: când dă ochii cu el, țăranul se scarpină și îngugă.
Le joacă de-a v'ați ascunselea cu luna și-și vinde amurgul pe versuri.
Când plouă se spală pe dinți.
N'are domiciliu declarat. Singura lui orientare e ceasornicul catedralei.
In cele din urmă se culcă pe o bancă în fund...
La soare te poți uita dar la el ba.

J. G. Costin

■

SONNET POINTU

(tiré de „La légende des sexes")

Reviens sur moi! Je sens ton amour qui se dresse:
Viens. J'ouvre mon désir au tien, mon jeune amant.
La... Tiens... Doucement... Va plus doucement...
Je sens tout au fond ta chair qui me presse...

Rythme ton ardente caresse
Au gré de mon balancement
O mon âme... Lentement
Prolongeons l'instant d'ivresse

La... Vite! Plus longtemps!
Je fonds! Attends
Oui... Je t'adore...
Va! Va! Va!
Encore!
Ha!

Al. O. Teodoreanu

JURNALIST ŞI ROMANCIER

Ziarul *l'Italie* anchetează: poate fi cineva în acelaş timp ziarist şi mare scriitor? Întrebarea stârneşte răspunsuri de pretutindeni. In «Le Temps» Paul Souday întâmpină că cineva face act de mare scriitor producând foarte bună gazetărie. Un articol de ziar devine fapt literar, mulţumită stilului, ideilor incluse şi originalităţii expunerii. Frontiera dintre ziaristica efemeră şi eseul durabil este foarte neprecisă. Dela Voltaire până la Rémy de Gourmont această literatură ţesută pe evenimentul zilei, a dăruit din belsug prozei franceze, pagini distinse. Ar trebui să deosebim în ziaristică, două genuri, pentru a pune un obstacol între ea şi literatură. Despărţind însă reportajul, de articol, nu limpezim şi nu simplificăm nimic. Reportajul astăzi a devenit un gen literar. Foiletonul, romanul de aventuri caşi povestirea realistă, fac parte dintr'însul, cu acest mare avantaj pentru cetitorul naiv că o asemenea literatură mai este şi adevărată. Unui reporter nu i se cer astăzi mai multe însuşiri decât unui romancier pe care trebue să-l egaleze deopotrivă ca fantezie şi simţ de observaţie. Firesţe, există două feluri de comentatori şi de reporteri în gazetărie, — şi ne reîntâlnim aci cu Paul Souday. Dar ceeace d-sa n'a observat dintru început este că problema e pusă greşit.

Anchetorul a vrut cu dinadinsul să despartă cele două îndeletniciri, gazetărie, literatură, şi să fixeze genurile pe vecie. A înţeles prin gazetar, autor de bucăţi scurte; prin scriitor constructor de teorii sau de anecdote pe câte patru sute de pagini. N'a observat că literatura se transformă sub porunca timpului şi a instrumentului care o vehiculează şi a genurilor şi artelor concurente.

Schiţa-nuvela-romanul sunt ajunse pe treptele lor deosebite de reportajul de diferite amplori. Esseul, studiul critic, se încorporează articolului cotidian. Vorbim aci de categorii arbitrare, nesocotite ades de realizările artistice. Veţi zice poate: literatura de imaginaţie va fi întotdeauna superioară reportajului, realist prin chiar esenţa lui... Dar există oare literatură de pură imaginaţie? S'a înţeles, poate, prin gazetărie, genul inferior al informaţiei stricte, al comentarului mărginit şi banal... Atunci întrebarea care învrăjmăşete cei doui termeni, pe temeiul unei asemănări superficiale, nu mai are rost: sau gazetar sau scriitor e tot atât de absurd, în acest caz, ca: sau copist, sau călăreţ, muzicant, — sau scriitor.

In acest caz problema se reduce la o chestiune de vitalitate, — admiţând că talentul nu presupune vitalitate! Poţi fi orice şi totdeodată şi scriitor, dacă după o zi de muncă silnică mai păstrezi energia să reîncepi în celalt sens. E preferabil, firesţe, să fii numai scriitor, şi cât mai leneş cu putinţă...

Suprimă deosebirea dintre gazetar şi literat: rămâne distanţa întreagă între genul acestora şi poem. Poate fi cineva autor de reportaje şi de poeme? Iar prin poeme nu înţelegem doar strofe şi compoziţii verbale ci şi construcţiunea oricărei realităţi estetice. Numai în felul acesta problema putea fi formulată. Condiţiunea rămâne aceeaş: vitalitate. E vorba să treci prin încă un avatar după măştile căzute şi costumele zilei. Mai ai puterea după cele 8 ore din regulamentul muncii să te îmbraci pentru o gală de gândire şi imagini?

...Poate că numai în acest caz meriţi neîndoios carta de faire-part a muzelor.

I. V.

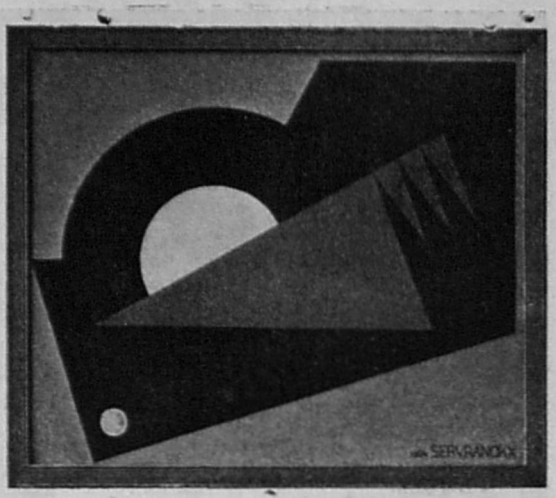

VICTOR SERVANCKX (Belgiaa No. 15 1924

ARHITECTURA

Bucureştii accidentelor

Creşterea rapidă şi destrăbălată a oraşului nostru e fructul desorientării.

In ciuda legiuirilor şchioape şi a faţadelor «de stil» capitala ţării, rămâne şi va dăinui din nenorocire să fie un exemplu de orientalism.

In oraşul unde un car cu fân zădărniceşte prin mişcarea lui adormită pulsaţia unui cartier, unde un tramvai cu cai într'o deraere necontenită tâmpă zdruncină rouajul circulaţiei ore întregi, unde măturătorii îneacă cu praf lumea în miezul zilei, totul este neprevăzut, totul este întâmplare, accident.

Accidente de circulaţie, accidente de higienă, accidente de arhitectură.

Accidente sunt chiar şi regulamentele, cari „organizează» construcţia fiindcă nu există răspundere nici orientare.

Accidente sunt nenorocitele raporturi dintre piaţa Lahovari şi Academia de Comerţ precum este accident şi dosul industrial şi fantomatic el acelei construcţii văzute din aceeias piaţă.

Accident, arhitectura reconstruită a gării de Nord, accident dacă în mijlocul căiei Victoriei cu aspect de bâlci cresc în fiecare zi alte stiluri.

Accidente sunt şi surprise necunoscute în analele construcţiei oraşelor, întâlnirea duşmănoasă şi oribilă a celor două institute de cultură superioară: Şcoala de arhitecură şi Universitatea.

Accidente sunt însă şi şcoala de arhitectură (arhaică)? şi universitatea (modernisantă?).

Accident este şi distrugerea vechei universităţi, un ultim vestigiu de artă şi bun simţ al capitalei.

Accident este şi aşa numitul stil românesc.

Dacă vreodată călătorilor străini Bucureştii s'au înfăţişat subt o fromă simpatică azi ei vor pleca cu amintirea unui oraş de bâlci, unui conglomerat fără armonie fără ordine, fără stil şi fără suflet.

Unde sunt edilii noştrli? Dar a cui poate fi răspunderea în cetatea hasardului şi a nepăsării? Soarta desorientării domină.

Marcel Iancu

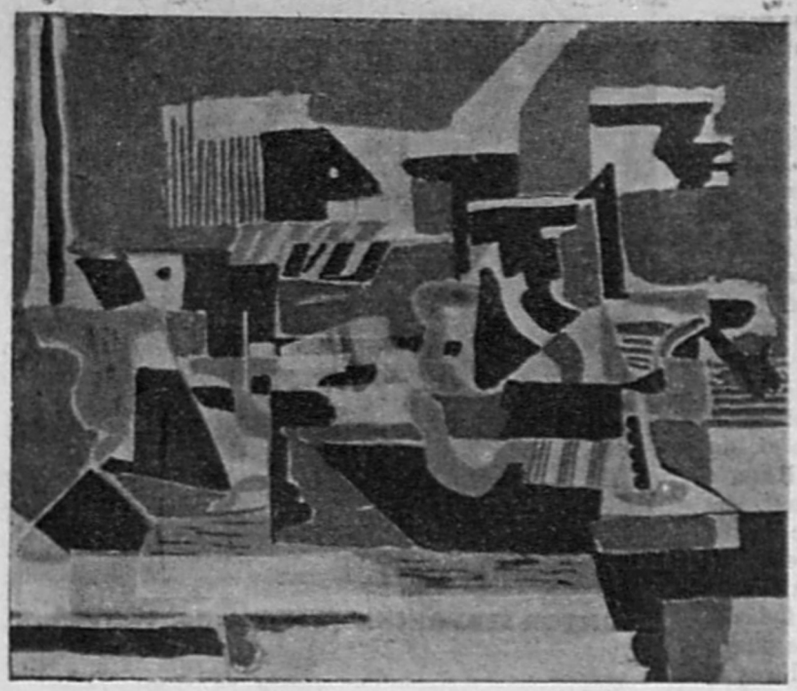

MARCEL IANCU — Pictură pe sticlă

GLAS

Inchide ochii şi deschide-i tablă de materie.
Omnibusul iată vestiar ambulant,
× înmulţeşte admirabil proecte,
dece atâta nedumerire când inima
protestează în Longines
aer cu dictări foglinii — curg trepte?

Pe scară Duminica se retrage ca un reflux —
Ştim că profesorul B. ambiţionează
teoreme cu minus şi plus,
să mai salutăm în grădina librăriei
femeile cu talia sus?
Ingenunchiat, gâtlej de emoţiuni bine înţeles.
cu aprobarea frunzelor — semnal spre apus,
deliberăm tu aşa împletită
coş de fruct australian
eu — simplu ca un Isus.

E parcă dumbrava întreagă ascultând.
Simt ochii bufniţei refugiaţi în faruri (Buick)
şi fabrica de cherestea la Nord-West
exact ca entet-ul pe plic —
Din geamuri, cuvânt nemţesc prea tare,
feneantul alb eât un bloc un bloc de sare
eroic trecerea surprisă la vis aurifer
şi abia... abia... în cellalt colţ, revolver.

Filip Corsa

DON JUAN

Viaţa omului şeaptezeci de ani
Pe sfâşiate mări
pe mugurii de gresie ai munţilor
sub plasa lâncedă a pădurii
priviri în visul lor te ţin
fulgere iscălesc osânda.

Un bunrămas la pândă pretutindeni,
din orice loc chipuri se mai întorc odată
semnele 'n timp ca paşii în poteci toamna —
Pe umerii tăi gândul îşi numără bufniţele
Despletite păreri de rău tac pe bănci în ospiciu

Te văd te văi scrâşneşte la răspântii
nopţile, huruitoarea leprosului —
Corul copiilor găsiţi a sculptat în argint paradisul
Voci te ajung, nimburi, de Sfinte, desprinse,
strigăte câte ramuri frânte
câte hohote plugărind sufletul
câte statui înalţă mările —

Stele, în lumini, se ating,
greieri dorm în cântecul pământului,
ochii noştri slabi şi singuri sunt
ca opaiţele hanului —

Ungeţi uşile şi ferestrele
noaptea sfântului Andrei clatină cete reci

Daţi-vă mâinile
oarbă e viaţa sihastrului,
de el iubirea s'a depărtat
ca o Duminecă între clopote,
şi 'n soarta lui bântuie căinţele
lîn vârtej de sare şi scrum.

PRUND

Adună cuvintele gândului
pentru cetitorul de stele
nalte nopţile printre ele
albe ca oasele prundului

■

Sfântul pe căi de cremene
pe lângă strădania jepilor
noaptea în genunchi îl frământă
ruga lui fulgeră râpile

■

Această toamnă a capturat soarele
arborii nu isbutesc să moară
păsările n'au hotărât când să plece
parcul e plin de episcopi
aur sleit pe toate cărările

■

Iubita de altădată răspunde la numele de Margareta
ochii ei trădează visuri palustre
chipul ca ora ceaiului, părul
aşijderi, — pare mai înaltă de cât e
semne particulare n'are
găsitorii se vor adresa la ziar
unde vor primi o bună recompensă.

Le Voyeur. Dia neisbutitele sale comerţuri cu muza, d-l Mihail Dragomirescu s'a ales nu numai cu o dezamăgire dar şi cu un năravˇ. E mijlocitor predilect între generaţia tânără şi cele nouă surori mitologice. Nimic nu îl satisface ca spectacolul unui raport susţinut şi repetat între un cirac şi Poezie.
Vorba lubricului senil din cronica paharnicului Sion, în faţa dragostelor ţiitoarei sale cu Terinte, slugoiul: Ha Terinte, ha! dăi, Terinte, dăi! Dar Terintele acesta, sdravăn, nu seamănă nici pe departe, cu ciracii anemici şi frauduloşi ai d-lui Mihail Dragomirescu. Ostentaţiunile lor de poleniţi nu isbutesc să procure impresia de vigoare şi de act consumat nici chiar citite dela distanţă şi cu ochianul.
Să-şi scoată d-l Mihalache vata din urechi şi să-şi dubleze ochelarii. Va constată că are de-aface cu false respiraţii şi suspine comedioase. Muzele sunt nişte biete trotuariste contrafăcute, iar amanţii tinerei generaţii mihalachiste, apa. afectaţi de aceeaş infirmitate care a otrăvit tinereţile poe. tice ale maestrului. Să priviască d-l Mihalache mai atent, perechile, şi mai pe dedesubt: va constata fără greş, frauda.

O numire. D-l Alexandru Hodoş, deputat şi ziarist, sau, mai precis, ziarist şi deputat, a fost numit director general al teatrelor. Politica intelectuală a d-lui Octavian Goga se afirmă, odată mai mult. Iar numirea d-lui Hodoş înlătură definitiv, coşmarul revenirii d-lui Victor Eftimiu la direcţia teatrelor.

Clarin este revista unui grup de poeţi şi scriitori surrealişti din Cordoba. Poeme şi proză de Navarro, Caraffa, Rodas Hidalgo, Petorutti, etc., etc.

Vouloir revista junimei din Lille aduce în ultimul său număr un studiu foarte complet al ideologiei literare artistice şi sociale a Rusiei Sovietice. Un dialog cu Lenin. Studii critice din literatura de după revoluţie. Proecte şi realizări formidabile ale acelei arte constructiviste care începe cu Vesnin şi Lapşin terminând la Rodchenko.
Un articol de *Doncˇ-Brisy* despre: „Spirit colectiv—cultură proletară", preconizează „arta degajată de individualismul burghez şi de onanismul intelectual care îl caracterizează".

Sturm. Desigur că revista lui Walden aproape unica publicaţie de avantgardă germană suferă de influenţa reacţiunei de după războiu. Totuşi chiar în formatul diminuat de azi Walden ştie să atragă atenţiunea lumei artistice.
După câteva numere consacrate dearândul expresionismului, teatrului, dansului şi poeziei în ultimul număr din Septembrie ne prezintă opera unui mare chimist german care se ocupă de armoniile culorilor. Kurt Schwitters reproduce un tablou dada. W. Baumeister, Lothar Schreier plastică. .

Het Word o revistă tânără olandeză apare la Haga sub conducerea lui J. Demeter şi J. de Vries No. 3 aduce colaborarea lu Jack Krul, E. du Perron, Ebnet, Walden, Mitzich etc. etc.

Horizonte revistă de artă nouă mexicană.

A apărut **Cahiers d'art** Nr. 7 revistă conducătoare a avantgardei în Franţa.
Christian Zarcos directorul revistei scrie un judicios articol despre arta primitivă a copiilor cu prilejul unor lucrări infantile mexicane.
Ramon Martinez probează că o mare parte din copii au darul artelor plastice cu condiţia unui învăţământ înţelegător.
Despre *Henri Matisse* scrie Duthuit cu splendide reproduceri după ultime lucrări. *Ozenfant* disecă pe Seurat.
Salmon ne prezintă o nouă sculptură de *Lipchitz*.
Honneger compositorul grupului celor 6 publică o pagină inedită din „Phédre". Artă neagră, Neoplasticism Arhitectura industrială, etc. etc.

Sagitario revistă mexicană publică în Nr. 4 suvenire din viaţa lui Apollinaire de Garcia Icazbalceta. Traduceri din Arthur Rimband şi Max Iacob, Poezie Studii Sociale, Proză, de Humberto Rivas, Eugenio D'ors, Salvator Novo şi alţii.

L'Italiano este revista grupării fasciste scrisă de futuriştii — fascişti (transfugi-neoclasici). Într'un stil tipografic cu litografii şi xilografii în stilul 1840 apar cel puţin ciudat numele unor Carra, Ungaretti Ardengo Sofici.

Histoire de Mussolini par Louis Roya (Kra, éditeur, 13 fr. 50) Fascismul ? o mişcare a Italiei întregi către ordine? Fascismul, o legătură naţională? Nu. Fascismul este instrumentul personal de luptă, al omului care a pronat regicidu. care a stigmatizat parlamentul, briganzii finanţei, armata, imperialismul, clerul, dumnezeul, religia: Mussolini. Nu este oare ultimul om dela care te-ai fi aşteptat la această acţiune, cel care a organizat fascismul? Îndrăsneaţă asserţiune, desigur, şi care nu se poate valorifica decât printr'o documentaţie strânsă. Adevăratul Mussolini, — cel care a creiat acest spirit mussolinian, — era ignorat fiind prea ascuns îndărătul aparenţelor înşelătoare ale politicei. Nimic nu e mai romanesque şi mai tragic ca evoluţia acestui bărbat cu privirea de hipnotizor, a acestui institutor, zidar, ziarist devenit dictator al poporului celui mai capricios şi mai pasionat. În punctul la care se află, zilnic ameninţat de indivizi, de comploturi, Mussolini pare a-şi fi atins scopul. Domneşte asupra poporului, a burgheziei, a nobleţei... asupra regelui însuşi, pe care totdeauna l-a disprețuit. Dela Dictatură la Imperiu... Va face acest pas? Ca importanţă are! iată momentul de a scrie istoria lui Mussolini. Toată această istorie se rezumă în câteva cuvinte: „fascismul actual în Italia, este Mussolini".

Paul Morand după *Rien que la terre* va face să apară un roman: *le Bouda vivant* şi un volum de nuvelă: *Magie noire*.

Pierre Mac-Orlan lucrează la „Fantasticul social al timpului nostru". D-sa a inaugurat în *la revue Européenne* o rubrică intitulată: *Chroniques du jour et de la nuit*.

Aşlo Paris este titlul noului volum al lui *Joseph Delteil*

André Salmon corectează două volume de versuri: *La Vénus dans la Balance* şi *Carreaux*.

A apărut primul număr al revistei poloneze **Praesens** care e cu adevărat o minunată presentare a mişcărei de avant gardă a vecinilor noştri dela nord.
Articolul de fond e scris de *Casimir Malevici* părintele constructivismului rus. Theo v. Doesburg şi I. P. Oud scriu despre arhitectură.
Syrkus arhitect ne prezintă din ultimele sale lucrări şi un minunat articol: *L'homme est un animal qui a crée la mathematique*:
„L'industrie moderne a cree un nouveau type de logement — En regardant une Ford qui est si pratique, je ne puis oublier le grand mistere du mot: *espace*.
Place is monney.
L'arhitecture change l'ordre social comme l'ordre social change l'arhitecture.
Le fonctionalisme c'est le rythme asymétrique.
Colaborează: B. Elkouken un tânăr arhitect dela Paris Malevitz, Lachert Marcoussis Rafalovsky, Stazewski I. P. Ooud Rietveld, Mansurov, Malinovsky, Szanajca, Krynski şi alţii.

Verlag

DER STURM

Berlin W. 9, Postdamerstr. 134 a

Expresionismus ist die Kunst unserer Zeit. Das entscheidende Buch ist soeben in 3. bis 5. Auflagen erschienen, nachdnm die ersten Auflagen in kürzestar Zeit vergriffen waren:

HERWARTH WALDEN

EINBLIK IN KUNST

Halbleinen gebunden Mk. 6.50

75 ganzseitige Abbildungen der Hauptwerke der Expressionisten,, Kubisten und Futuristen aller Länder. Unentbehrlich für jeden, der die Kunst der gegenwart kenenn lernen will. Umfangreichstes Bildermaterial der führenden Meister. Das Manifest der internationalen Expresionisten

---

Les Cahiers Nouveaux

Une Courtisane

par

René Jouglet

Chez Simon Kra

DE STIJL

revue d'art moderne

Aven. Schneider 64
Clamart-Paris

Dir.
Theo V. Doesburg

La révolution Surréaliste

Dir. A BRETON **16, Rue Jaques Callot Paris**

Cea mai din lume scandaloasă revistă

LA VIE DE LETTRES ET DES ARTS

Paris

Dir.: NICOLAS BEAUDUIN

CAHIERS d'ART

Bulletin lunar de actualitate artistică

Director: Christian Zervos

Paris.

revistă luxoasă tratând probleme de plastică, arhitectură, bibliofilie, bogat ilustrată de cei mai de seamă artişti ai vremei.

Abonament anual 70 frc.

L'architecture vivante

Documents sur l'activité ■ Constructive dans tous les pays ■ Directeur: Jean Badovici ■ Abonnement annuel (4 Fascicules 125 francs ■ Editions Albert Morancé a Paris 30 & 32 Rue de Fleurus

---

V i e n t d e p a r a i t r e

ANTHOLOGIE

DE LA NOUVELLE

PROSE FRANÇAISE

Bibliographies, et textes inédits de

Jean-Richard Bloch, Blaise Cendrars, Joseph Delteil, Pierre Drieu la Rochelle, Georges Duhamel, Léon-Paul Fargue, André Gide, Jean Giraudoux, Panait Istrati, Max Jacob, Joseph Jolinon, Marcel Jouhandeau, Valery Larbaud, Pierre Mac-Orlan, Henry de Montherlant, Paul Morand, Jean Paulhan, Marcel Proust, C.-F. Ramuz, Georges Ribemont-Dessaignes, Jules Romains, André Salmon, Philippe Soupault, P. Valéry

Un volume 25 Fr. **KRA ÉDITEUR**

Tip. Reforma Socială, Bucureşti